

Wolharige Mammoet - *Mammuthus primigenius* (Blumenbach, 1799)

Kies M3 uit bovenkaak

Datering: Laat pleistoceen (10.500 - 126.000 jaar geleden)
Vindplaats: Europoort Rotterdam, Nederland (bij zandopspuit-werkzaamheden)

De wolharige mammoet is een uitgestorven olifantensoort uit de familie mammoeten. Deze soort is bekend van beenderen en bevroren karkassen. Overblijfselen zijn gevonden van Ierland tot in de oostkust van Noord-Amerika. De best bewaarde karkassen zijn als ijsmummies gevonden in Siberië. Van de fossiele mammoetvondsten in Nederland zijn die van de wolharige mammoet het meest talrijk.

Men neemt aan dat de wolharige mammoet afstamt van de

steppemammoet (*Mammuthus trogontherii*). De vroegste overblijfselen van de wolharige mammoet zijn gevonden in afzettingen uit het *Saalien*, de tweedelaatste ijstijd in Eurazië. De mammoet gaf haar naam aan de mammoetsteppe, een bijzondere vorm van steppe die verspreid was over een groot deel van het noorden van Eurazië, van Midden-Europa tot Oost-Azië, maar ook in Noord-Amerika.

In 2008 toonde een studie van het mitochondriaal DNA uit verschillende mammoetharen aan dat *Mammuthus primigenius* in twee subgroepen (misschien twee verschillende soorten) heeft geleefd. Een groep zou in een klein gebied in het hoge noorden hebben geleefd, terwijl de andere groep over een veel groter gebied verspreid was.

De wolharige mammoet was circa 2,7 meter hoog. Ze hadden een grote bult met vetreserves net achter de gebogen kop. Hij had ook dikke vetlagen die dienst deden als isolatie. De dikke vacht bestond uit lange, zwarte haren; op reconstructies wordt de vacht echter vaak foutief rood gekleurd. Onder de dikke haren zat een laag met fijnere haren die isolerend werkten. De soort at toendra-planten. Met zijn slag-tanden kon hij de planten van onder de sneeuw en het ijs halen.

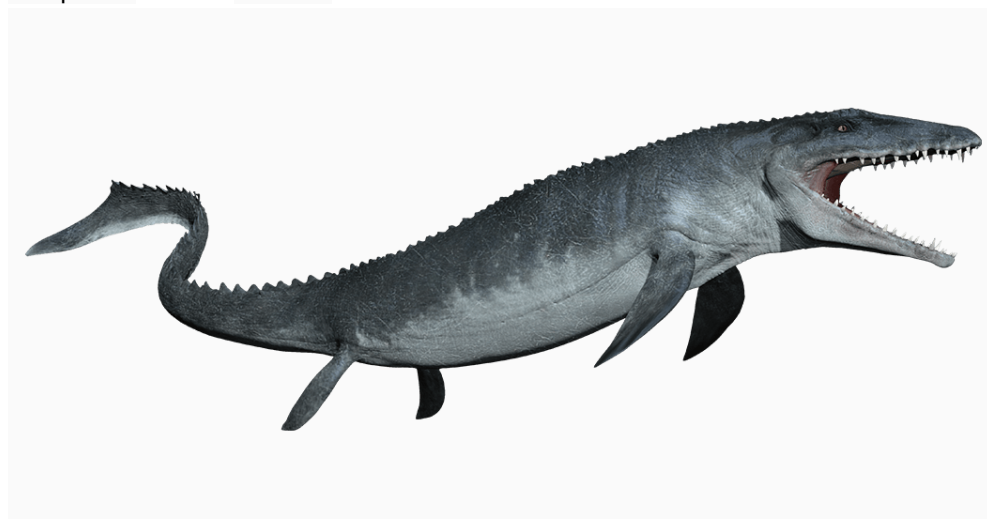
Bron: https://nl.wikipedia.org/wiki/Wolharige_mammoet

Maashagedis - *Mosasaurus hoffmanni*

Fragment van bovenkaak en onderkaak

Datering: Boven Krijt, Maastrichtien (70 tot 65 miljoen jaar geleden)
Vindplaats: Marokko

Mosasaurus, ook wel maashagedis genoemd, is een geslacht uit de familie Mosasauridae, een groep van uitgestorven sauriërs die in zee leefden. De eerste fossiele overblijfselen werden gevonden bij Maastricht in de Sint-Pietersberg, die aan de oever van de rivier de Maas (Latijn: Mosa) ligt, en Mosasaurus is naar de rivier vernoemd. De soorten uit het geslacht leefden in het Maastrichtien, het laatste deel van het Krijt, 71,3 tot 65,4 miljoen jaar geleden.

In de ondergrondse mergelgroeven van de Sint-Pietersberg ten zuiden van Maastricht werden in de loop der eeuwen vaker allerlei fossielen aangetroffen. De eerste overblijfselen van een Mosasaurus waarover we nu nog gegevens hebben, werden gevonden in 1766 of eerder. Dit fossiel bevindt zich in Teylers Museum in Haarlem.

De meeste bekendheid geniet de vondst, ook gedaan in de Sint-Pietersberg, vermoedelijk tussen 1770 en 1774, van een paar onderkaken met een vrij complete schedel, waarvan de achterkant grotendeels ontbreekt. De gepensioneerde chirurgijn en fossielenverzamelaar Johann Leonard Hoffmann (1710-1782) correspondeerde over deze en andere vondsten met vooraanstaande wetenschappers. Mede Hoffmanns correspondentie gaf de vondst grote bekendheid, wat later leidde tot het onjuiste verhaal dat Hoffmann ook de eigenaar van deze schedel zou zijn geweest. Over het tijdstip en de precieze omstandigheden van de vondst is weinig met zekerheid bekend. Wat er kort na de vondst over geschreven is had vermoedelijk meer te maken met de verantwoording van de roof van dit exemplaar door het Franse leger en latere pogingen daarvoor schadeloos gesteld te worden, en minder met het op verantwoorde wijze vastleggen van de herkomst van het fossiel.

Bron: <https://nl.wikipedia.org/wiki/Mosasaurus>